

# Hipperpoli

'Hulp bij Ingewikkelde Poep- en Plasproblemen,  
Expertiseteam Rijndam'

## **Zindelijkheid**

Het zindelijk worden verloopt voor ieder kind verschillend. Het ene kind wordt snel zindelijk en het andere doet er wat langer over. Elk kind is anders en doet het op zijn eigen manier.

Kinderen worden over het algemeen eerst overdag zindelijk en daarna 's nachts. Onder zindelijkheid verstaan we het gecontroleerd plassen en poepen op een plaats die daarvoor is bedoeld. 'Gecontroleerd' wil zeggen dat het kind er echt zelf controle over heeft en zelfstandig reageert door naar het toilet te gaan.

## **Zindelijkheid bij kinderen met een beperking**

Zindelijk worden is geen vanzelfsprekend proces voor kinderen met een (lichamelijke) beperking. Wanneer het zindelijk worden niet vanzelf gaat, brengt dit bij kinderen en ouders veel spanning met zich mee. Hierbij is vaak extra ondersteuning en begeleiding nodig van het kind en de ouders. Ook bij kinderen die wel zindelijk zijn, kunnen er regelmatig problemen zijn met incontinentie, obstipatie en/of verlies van ontlasting.

*Een aantal factoren die de zindelijkheid kunnen beïnvloeden zijn:*

- Spasticiteit, bijvoorbeeld bij kinderen met Cerebrale Parese of een andere hersenaandoening.
- Lagere spierspanning, bijvoorbeeld bij kinderen met een syndroom.
- Verminderd cognitief niveau (lager IQ).
- Niet goed kunnen vertellen wat er aan de hand is en niet goed begrijpen wat de omgeving bedoelt en verwacht.
- Verminderde motorische functie.
- Minder goed waarnemen wat er in het lijf gebeurt.

*Welke problemen kunnen er zijn?*

Moeite met de controle over de zindelijkheid kan zich uiten in de volgende problemen:

- plas- of poepongelukjes overdag
- bedplassen
- (terugkerende) blaasontstekingen
- erg vaak moeten plassen
- angst om te plassen of te poepen
- verstopping (obstipatie) of diarree

- buikpijn, verminderde eetlust, lusteloosheid,
- stagnatie van het zindelijkheidsproces.

### **De HIPPER – poli**

De HIPPER-poli beschikt over een HIPPER-team dat wekelijks bijeenkomt. De meerwaarde van dit team is dat er door verschillende therapeuten wordt gekeken naar uw kind. Het team screent en onderzoekt na consult bij de revalidatiearts, door middel van een intakegesprek, het afnemen en analyseren van vragenlijsten en een lichamelijk onderzoek. Hieruit worden adviezen gegeven aan ouders, leerkrachten en de al behandelende therapeut. Wanneer dit wenselijk of nodig is, neemt de HIPPER-poli de behandeling van het kind op zich. Hierbij kunnen verschillende therapeuten betrokken zijn.

*Het HIPPER-team bestaat uit:*

- revalidatiearts,
- continëntieverpleegkundige,
- kinderbekkenfysiotherapeut,
- ergotherapeut,
- psycholoog/orthopedagoog,
- diëtist.

Het team werkt samen met externe organisaties en (kinder)artsen en verwijst door waar nodig.

### **Ouders**

Ouders worden zoveel mogelijk betrokken bij de behandeling, zowel tijdens de behandeling als tussen de behandelingen door, via oudergesprekken die regelmatig plaatsvinden. Een behandeltraject kost tijd voor jou als ouder en je kind. Een actieve inbreng van ouders wordt verwacht door bijvoorbeeld thuis oefeningen te doen, een dagboek bij te houden en langs te komen voor behandeling(en).

### **De behandeling**

Samen met jou, je kind en het HIPPER-team wordt nagegaan welke hulpmiddelen, ondersteuning, oefeningen en technieken je kind kan helpen.

De behandeling heeft als doel de poep- en plasproblemen te verminderen of te verhelpen waar mogelijk.

Na uitgebreide hulpvraaginventarisatie en onderzoek wordt samen met jou en je kind doelen bepaald en opgesteld als uitgangspunt voor het behandelplan. Er zijn verschillende behandeltrajecten mogelijk; van kort adviserend tot langer intensief behandelen. Afhankelijk van de problematiek kunnen verschillende deskundigen hierbij betrokken zijn.

### **Kosten**

De HIPPER-poli is onderdeel van de revalidatiezorg en valt binnen de basisverzekering.

### **Aanmelden**

Als je kind in behandeling is bij Rijndam kan hij/ zij worden doorverwezen door de revalidatiearts. Is je kind nog niet onder behandeling bij Rijndam? Dan is een verwijsbrief van huisarts of specialist nodig. Je arts kan je digitaal aanmelden via [www.rijndam.nl](http://www.rijndam.nl). Je kunt de verwijsbrief ook per post sturen.

Bij kinderen is het van belang om op het juiste moment te ondersteunen in de zindelijkheidsvragen. Omdat het zindelijk worden te maken heeft met het rijpingsproces van de hersenen, is het lastig een kalenderleeftijd te koppelen aan een vast moment van aanmelden. Te vroeg behandelen kan frustrerend zijn voor je kind en voor jou als ouder.

Voor aanmelden is het van belang dat er eerste tekenen van zindelijkheid zijn, hoe minimaal ook. Voorbeelden hiervan zijn:

- het kind geeft aan dat de luier vies is.
- het kind geeft aan te moet plassen of poepen, ook al is het maar af en toe of te laat.
- het kind toont interesse in toiletgang bij anderen of zichzelf.
- het kind heeft steeds vaker een droge luier.
- het kind heeft zichtbare signalen ten aanzien van zindelijk worden.

*Wanneer niet naar de HIPPER-polikliniek, maar wel naar de continetieverpleegkundige van Rijndam?*

Het kan voorkomen dat een kind problemen ervaart bij het poepen en plassen, maar dat niet naar de HIPPER-polikliniek hoeft voor een

uitgebreide screening. Je kunt dan eventueel terecht bij de continëntieverpleegkundige.

Zij begeleidt vragen omtrent:

- Adviezen voor incontinentiemateriaal van inlegger, broekjes, slips en zwemkleding voor incontinentie.
- Vergoedingen van incontinentiemateriaal.
- Darmspoelen en eventuele begeleiding dit zelf te leren.
- Katheteriseren en eventuele begeleiding dit zelf te leren.
- Eerste tips en adviezen bij de start van de zindelijkheidstraining bij kinderen met een lichamelijke beperking, al dan niet gecombineerd met andere beperkingen.

### **Rijndam locatie Ringdijk**

Ringdijk 84  
3054 KV Rotterdam  
010 - 211 17 77

### **Rijndam locatie De Sitterstraat**

De Sitterstraat 7a  
3318 AA Dordrecht  
078 - 751 15 90

hipperpoli@rijndam.nl

**[www.rijndam.nl](http://www.rijndam.nl)**

